

521

**Plaatsingslijst van het archief van de BWP-afdeling Lier
en De Actie Voor Ons Recht
(1902 - 1944)**

(S/1991/521)

G. Van Schoenbeek

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis
1991

INLEIDING

Omvang: 1 archiefdoos, 9 beschrijvingen

De archiefvormer

Rond 1890 deed het socialisme ook in het kleine provinciestadje Lier zijn intrede, in het milieu van ambachtslui en vooral van arbeiders van de plaatselijke instrumentenbedrijven. Stilaan ontstonden een aantal verenigingen die zich in 1910 hecht organiseerden in een Middencomiteit. De kleine Lierse afdeling van de BWP vormde als het ware een mikrokosmos, een model-kopij van de grotere broers uit Mechelen, Antwerpen en Gent.¹

De doorbraak kwam na de Eerste Wereldoorlog, met eigen gemeente- en provincieraadsleden en een socialistische volksvertegenwoordiger. Een konflikt met de Mechelaars leidde in de twintiger jaren tot het ontstaan van twee socialistische partijen te Lier. De Actie Voor Ons Recht (DAVOR) organiseerde een eigen Socialistische Partij, konkurrent van de BWP, met eigen ziekenfonds, koöperatie en vakbondsafdelingen. In 1938 werden onderhandelingen aangeknoopt die na de Tweede Wereldoorlog zouden leiden tot de opheffing van deze droeve situatie.

Het archief

Begin 1991 verwierf AMSAB van de Lierse schrijver Rudy Van Roy belangrijke fragmenten van het archief van Lierse socialistische organisaties. Van Roy erfde deze stukken van zijn grootvader Karel Van Echelpoel, zelf een pionier van het Lierse socialisme. Duidelijk zijn de archiefbescheiden afkomstig uit het archief van DAVOR: de militanten van DAVOR hebben blijkbaar verslagboeken van het Middenkomiteit van de BWP tot 1924 en van de afgescheurde Bond Moyson 'meegenomen': verder bevat de kollektie een verslagboek en briefwisseling van DAVOR.

Interessant is vooral de ledenlijst van Bond Moyson uit 1902: met opgave van geboortedata en beroepen van de leden biedt ze een interessant instrument voor de historische sociografie van een afdeling uit de klassieke periode van de BWP.

Voorwaarden voor raadpleging

Het archief is raadpleegbaar.

¹ Rudy Van Roy. Makkers, hoort de signalen. Geschiedenis van de socialistische arbeidersbeweging te Lier 1890-1990. Lier, 1990, CSC-Vormingswerk. 127 p., ill.

PLAATSINGSLIJST

- 1-2. Verslagboeken van de vergaderingen van het Middencomiteit BWP-afdeling Lier.
30 aug. 1910 - 20 aug. 1924 2 stukken
1. 30 aug. 1910 - 13 okt. 1913
2. 20 okt. 1913 - 20 aug. 1924

3. Verslagboek van de vergaderingen van de Bond Moyson Lier.
27 juli 1902 - 16 dec. 1924 1 stuk

4. Ledenlijst van de Ziekenbond Moyson Lier.
1902-1914 1 stuk

5. Verslagboek van de vergaderingen van De Actie voor Ons Recht (DAVOR).
21 dec. 1930 - 4 jan. 1933

6. Stukken betreffende
Onderhandelingen DAVOR/BWP en BSP-afdeling Lier.
1938-1944

7. Briefwisseling
DAVOR/BWP en BSP-afdeling Lier.
1933-1944

8. Vlugschriften
Socialistische organisaties te Lier.
s.d.

9. Brieven
Over het ontstaan van de BWP-afdeling Lier en de Harmonie Vooruit Lier
1930

Uitgelicht als bibliotheekmateriaal:

"Strijd en Zege" (blad van BWP-afdeling Lier)
29 mei 1932, 29 april, 9 sept. en 23 okt. 1934